

Osavuosisikatsaus 6 kk (1.1.-30.6.)

15. ELOKUU

Satakuntaliitto

Tekijä: Katja Aalto

Osavuosisikatsaus 6 kk (1.1.-30.6.2023)

Osavuosisikatsauksessa käydään tiivistetysti läpi Satakuntaliiton puolen vuoden talouden toteuma ja ennuste loppuvuodelle (viimeisellä sivulla) sekä toiminnallisten tavoitteiden toteuma toimialoittain.

Kulunut kevät oli Satakuntaliitolle työn täyteinen monine toimintaympäristön ja organisaation sisäisine muutoksineen. Alueiden käytön toimialaa työllisti erityisesti maakuntakaavatyö. Aluekehityksessä taas uuden ohjelmakauden 2021-2027 hankkeiden hyväksyntä alkoi maaliskuussa 2021 EAKR-hankkeiden osalta. Hallinnon toimialalla painopiste on siirtymässä hyvinvointialueuudistuksen jälkeen oman organisaation toiminnan kehittämiseen. Eduskuntavaalikevät toi aivan erityisen tarpeen liiton aktiiviselle vaikuttamistyölle. Kaikkia toimialoja yhdisti työ digitalisaation ja vihreän siirtymän kaksoismurroksessa. Maakunnallisesti tärkeää oli myös kuntien yhteinen valmistautuminen TE-palveluiden siirtoon vuonna 2025.

Eduskunta hyväksyi 1.3.2023 hallituksen esityksen Suomen liittymisestä **Natoon**. Suomi hyväksyttiin sotilasliitto Naton jäseneksi huhtikuussa. Jäsenyyttä ennakoiden Satakuntaliitto kokosi maakunnan toimijoista Nato-koordinaatioryhmän, jonka avulla kirkastettiin vaikuttamistyön tavoitteet ja se, mitä Satakunnalla on tarjottavana Nato-Suomelle.

Eduskuntavaalit käytiin 2.4.2023, ja Satakunnasta valittiin kahdeksan kansanedustajaa Suomen eduskuntaan. Hallitusneuvottelut käynnistettiin hallituksen muodostaja Petteri Orpon johdolla 2.5.2023. Neuvottelutulos julistettiin 16.6.2023 ja maan uusi hallitus nimitettiin 20.6.2023.

Vuoden 2023 ensimmäisellä vuosipuoliskolla Satakuntaliitossa päättyi maakuntajohtaja Asko Aro-Heinilän aika-kausi. Maakuntajohtaja Aro-Heinilä jäi helmikuussa ensin työvapaalle ja myöhemmin kesällä eläkkeelle. Timo Vesiluoma hoiti maaliskuun ajan sijaisena maakuntajohtajan työtehtäviä, kunnes uusi maakuntajohtaja Kristiina Salonen pääsi aloittamaan työnsä huhtikuussa. Kevään 2023 aikana myös pitkään palvellut hallintojohtaja Jukka Mäkilä eläköityi. Katja Aalto aloitti uutena hallintojohtajana maaliskuussa. Henkilövaihdosten myötä kevään aikana perehdyttiin organisaatioon, tarkasteltiin liiton toimintatapoja ja suunniteltiin tulevaa.

1. EDUNVALVONTA JA YHTEISTYÖ

Alkuvuoden aikana Satakuntaliitto täsmensi omat edunvalvontatavoitteensa suhteessa **hallitusohjelmaan**. Näitä viestittiin ehdokkaille ja puolueiden johtajille. Hallitusneuvotteluiden alkaessa edunvalvojat olivat yhteydessä hallitusneuvottelijoihin ja taustavaikuttajiin Satakunnalle tärkeiden asioiden edistämiseksi. Länsi-Suomen liitot tekivät myös yhteiset edunvalvontatavoitteet. Hallitusohjelman valmistuttua edunvalvonnan kärkiviesteistä järjestettiin SuomiAreenan yhteydessä tapaamisia ministerien ja puoluejohtajien kanssa yhdessä Porin kaupungin kanssa.

Maakuntahallitus vieraili tammikuussa **Brysselissä** yhdessä muiden Länsi-Suomen maakuntahallitusten kanssa. Matkan tavoitteena oli saada ajankohtaista tietoa EU-tason keskeisimmistä haasteista ja maailmantilanteesta sekä tiivistää yhteistyötä Länsi-Suomelle keskeisissä teemoissa. WFEO:n toimiston asiantuntijat vierailivat myöhemmin keväällä vuorostaan Satakuntaliitossa.

Kuusi Länsi-Suomen maakuntaa (Etelä-Pohjanmaa, Kanta-Häme, Keski-Suomi, Pirkanmaa, Pohjanmaa ja Satakunta) käynnisti toimenpideohjelman laadinnan vuonna 2020 valmistuneelle yhteiselle **liikennestrategialle**. Siihen kiteytetään yhteinen näkemys alueen tärkeimmistä liikennejärjestelmän kehittämiseen liittyvistä kysymyksistä kaikki liikennemuodot huomioiden valtakunnallisen Liikenne 12 -ohjelman päivitystä jo ennakoiden.

Porin kaupunki, Kankaanpään kaupunki, Parkanon kaupunki, Porin satama, Satakuntaliitto ja Satakunnan kaupakamari käynnistivät selvityksen Pori-**Parkano-Haapamäki -rataosuuden** käyttöönoton edistämiseen tarvittavista toimenpiteistä ja vaikuttamisesta. Toimintaympäristön muutoksen myötä rataosuutta tarkasteltiin myös puolustuspoliittisesta ulottuvuudesta. Lisäksi radan vaikutusalueella on merkittäviä elinkeinohankkeita, jotka hyötyisivät uudesta radasta.

Satakuntaliiton viestinnän asiantuntijan määräaikainen työtehtävä päättyi Maakunnallinen nuorisovaltuusto SataNuva ja digitaalisuuden hyödyntäminen Satakunnan nuorisovaltuustoiminnassa –hankkeen päättyessä kesäkuussa.

TAVOITE	TOTEUMA (6KK), LYHYT SANALLINEN KUVAUS
1. Maakunnan osaamistason ja elinkeinoelämän edellytysten edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> - Satakuntaliitto teki 300 000 euron lahjoituksen Satakunnan korkeakoulusäätiölle. - Maakuntahallitus ja kuntajohtajien kokous käsitteli Satakunnan kansainvälisen osaamisen ja maahanmuuton strategian laatimista. Työ päätettiin käynnistää syksyn 2023 aikana. - Länsi-Suomen liikennestrategian toimenpideohjelman laadinta käynnistettiin. - Käynnistettiin Pori-Parkano-Haapamäki -rataosuuden käyttöönoton selvitys ja vaikuttamistyö.
2. Tunnettuuden ja vetovoimaisuuden lisääminen	<ul style="list-style-type: none"> - Maakunnan yhteismarkkinoinnin tarvetta selvitettiin ja suunniteltiin mahdollista yhteistoimintaa. Maakuntahallitus ja kuntajohtajakokous käsitteli kokouksissaan toukokuussa Satakunnan tunnettuuden lisäämiseksi tehtäviä toimia. Päätettiin kuitenkin käynnistää valmistelu Satakunnan brändityön aloittamiseksi 2024.
3. Satakuntastrategiaan pohjautuva edunvalvonta ja yhteistyö	<ul style="list-style-type: none"> - Eduskuntavaalikeväänä täsmennettiin edunvalvonnan kärjet ja niistä tiedotettiin ehdokkaita. - Tehtiin kaikkien Länsi-Suomen maakuntaliittojen yhteinen edunvalvonta-ohjelma. - Suomen uutta hallitusohjelmaa neuvoteltaessa kontaktoitiin neuvottelijoita edunvalvontateemojen kautta. - Koottiin eri tahoista koostuva Nato -koordinaatioryhmä, ja kirkastettiin sen avulla vaikuttamistyön tavoitteet ja se, mitä Satakunnalla on tarjottavana Nato-Suomelle. - Helsinki-Forssa-Pori (HFP) -neuvottelukunnan vetovastuu siirtyi Satakuntaliitolle vuosiksi 2023-2024 (vt 2). - Satakunnan vanhusneuvoston toiminta päättyi päätöskokouksessa 8.2. - Maakunnallinen nuorisovaltuusto SataNuva ja digitaalisuuden hyödyntäminen Satakunnan nuorisovaltuustoiminnassa –hanke päättyi kesäkuussa. SataNuvan toiminta jatkuu osana Satakunnan hyvinvointialueen nuorisovaltuustoa. - Satakunnan järjestöjen neuvottelukunnan ja Satakuntaliiton yhteiset suunnittelukokouksen jatkuivat. Toiminnan jatkon tarvetta mietitään nyt suhteessa juuri aloittaneeseen Satakunnan hyvinvointialueeseen.

2. ALUEKEHITYKSEN TOIMIALA

Aluekehityksen toimialalla päästiin useiden vuosien valmistelun jälkeen käynnistämään Suomen uuden ohjelmakauden 2021-2027 hankkeiden hyväksyminen. Varsinaisen alue- ja rakennepolitiikan ohjelmaprosessin lisäksi on valtakunnallisesti odotettu TEM:n hallinnoiman EURA2021-tietojärjestelmän käyttöönottoa.

Satakuntaliiton aluekehityksen toimiala pystyi tekemään maaliskuussa 2023 ensimmäiset EAKR-hankkeiden hyväksymispäätökset. Rahoituspäätöksen sai kevään aikana 15 EAKR-hanketta ja Porin kaupungin kaupunkiekosysteemisopimuksen osalta 5 EAKR hanketta. Toisen alue- ja rakennepolitiikan rahaston, oikeudenmukaisen siirtymän eli JTF-rahaston 1. hankehaku käynnistyi puolestaan toukokuussa 2023. Hankehaku päättyi 30.6. ja ensimmäisiä hankepäätösten hyväksymistä voidaan odottaa syys-lokakuun vaihteessa 2023.

Alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden osalta Satakuntaliitto vastaa myös EU-ohjelmakauden 2021–2027 toteuttamisen osalta Länsi-Suomen maakuntien yhteisestä ohjelmakoordinaatiosta

TAVOITE	TOTEUMA (6KK), LYHYT SANALLINEN KUVAUS
Maakunnan pitkän aikavälin strategian valmistelu ja toimeenpano	
Huolehditaan Satakunta-strategian toimeenpanosta ja seurannasta.	Satakuntastrategian toimeenpano on osaltaan edennyt alue- ja rakennepolitiikan EAKR- ja JTF- hankkeiden hyväksymisen myötä. Satakuntaliitto on edistänyt Satakunta-strategian mukaisesti maakunnallista ilmastotyötä toteuttamalla Ympäristöministeriön osarahoittaman Ilmastotyön vahvistaminen Satakunnassa -hankkeen. Satakunta-strategian toimeenpanoa edistävien maakunnallisten tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiofoorumien uutta toimintamallia on valmisteltu ja foorumien kick off - tilaisuus pidetään syyskauden 2023 aikana.
Valmistaudutaan työ- ja elinkeinoministeriön ohjeistuksen mukaisesti aluekehittämislainsäädännön (756/2021) mukaisiin alueiden kehittämisen keskusteluihin 2023.	Aluekehittämiskeskustelut järjestettiin 8.–9.2.2023 maakuntakohtaisten keskustelujen sijaan kaikille yhteisinä, temaattisina keskusteluina. Teemoina vihreä- ja digisiirtymä sekä TKI-toiminta, osaavan työvoiman saatavuus ja alueellinen liikkuvuus, huoltovarmuus ja kokonaisturvallisuus. Satakuntaliiton edustaja käytti puheenvuoron vihreästä- ja digisiirtymästä sekä TKI-toiminnasta.
Aluekehityksen, toimintaympäristön muutosten sekä osaamistarpeiden seuranta ja ennakointi	
Satakunnan aluekehittämisen tilannekuvaraportti tarjoaa ajantasaista tietoa Satakunnan kehityksen tilasta sekä palvelevat maakuntaohjelman seuranta ja maakunnan edunvalvontaa.	https://satakunta.fi/aluekehitys/alue-ennakointi-ja-aluetieto/ Lisäksi saatavilla on 130 kalvon sarja jatkuvasti päivittyviä infograafeja aluekehityksestä.
Julkaistaan Satakunnan talouskatsaus kaksi kertaa vuodessa yhteistyössä alueellisten kumppaneiden kanssa.	Satakunnan talous -katsaus julkaistiin touko- ja marraskuussa, aineisto on ladattavissa https://satakunta.fi/aluekehitys/alue-ennakointi-ja-aluetieto/
Huolehditaan osaamistarpeiden ennakoinnista yhteistyössä maakunnan koulutusorganisaatioiden ja elinkeinoelämän kanssa	Satakuntaliitto osallistui jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen (JOTPA) sekä Opetushallituksen koordinoimaan maakuntien liittojen yhteiseen yhteistyöprosessiin alueellisten osaamistarpeiden ennakointitulosten tuottamisesta. Osana prosessia toteutettiin alueellinen osaamistarpeiden Webropol -kysely alkuvuonna 2023 sekä osaamistarpeiden ennakointityöpaja maaliskuussa 2023. Yhteistyöprosessia sekä sen tuloksia esiteltiin alue-ennakoinnin johtoryhmässä, ennakointityöpajassa sekä toisen asteen ammatillisen koulutuksen neuvottelukunnan kokouksissa keväällä 2023.

Kuntien välisen, kuntien ja maakunnan välisen sekä ylimaakunnallisen yhteistyön edistäminen	
Satakuntaliitto ja maakunnan keskeiset kehittämistoimijat käyvät systemaattista ja jatkuvaa vuoropuhelua maakunnan kehittämiseksi ja alue-ennakkoinnin sekä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan toteuttamiseksi	Alue-ennakkoinnin johtoryhmä on kokoontunut kaksi kertaa, 14.2. ja 6.6.2023. Johtoryhmä on kokouksissaan käynyt läpi muun muassa valtakunnallisten megatrendien vaikutusta Satakunnalle, Satakunnan tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan TKI-toimintamallia, alueen tilastoasioita sekä alueellisten osaamistarpeiden ennakkointitulosten tuloksia.
Osallistutaan ylimaakunnalliseen yhteistyöhön etenkin naapurimaakuntien sekä läntisen Suomen maakuntien kanssa	Aluekehityksen toimialan edustajat ovat osallistuneet mm. seuraavien työryhmien ym. toimintaan: <ul style="list-style-type: none"> – Rauman elinkeinoneuvottelukunta – Porin elinkeinoryhmä – Maahanmuuton yhteistyöryhmä – ELY:n alueelliset kehitysnäkymät -raati Aluekehityksen toimialan koollekutsumat: <ul style="list-style-type: none"> – Satakunnan ilmastoyhteistyöryhmä – Satakunnan kuntien kulttuuriverkosto – Satakunnan matkailufoorumi Satakunnan toisen asteen ammatillisen koulutuksen neuvottelukunta.
Aluekehitykseen liittyvien kansallisten ja kansainvälisten asioiden ja yhteyksien edistäminen	
Osallistutaan aluekehittämisen kansallisten yhteistyöryhmien ja verkostojen toimintaan.	Ylimaakunnallista yhteistyötä on tehty seuraavissa ryhmissä: <ul style="list-style-type: none"> - Älykkään erikoistumisen kansallinen kollegaverkosto - Merialan (V-S) asiantuntijaryhmä - WFEO ohjausryhmä ja Ad-hoc 2027+ -työryhmä - Maakuntien liittojen kulttuurivastaavien verkosto - Pohjoinen kasvuvyöhyke - Aluekehityksen toimialan koollekutsuma Länsi-Suomen koordinaatiotyöryhmä Aluekehityksen edustajat osallistuivat myös seuraavien työryhmien työskentelyyn: <ul style="list-style-type: none"> - Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 seurantakomitea ja sihteeristö - Valtioneuvosto EU-4 jaosto - Työ- ja elinkeinoministeriön ajankohtaista aluekehittämisestä -työryhmä (ALKE-johtajat) - Seutukaupunkiverkosto - Maakuntien tilastovastaavien verkosto - Maakuntien ennakkointivastaavien verkosto
Edistetään maakunnan kansainvälisten verkostojen ja yhteyksien toimintaa.	Satakuntaliiton edustaja on osallistunut aktiivisesti kansainvälisen IQ-Net-verkoston toimintaan (Coffee Break workshops, konferenssi Puolassa toukokuussa 2023) Aluekehityksen edustaja osallistui vuoden 2023 Team Finland Satakunta-verkoston kokouksiin. Huhtikuussa järjestetyssä kokouksessa WFEO esitteli toimintaansa ja ajankohtaisia Brysselin kuulumisia. <p>Työ- ja koulutusperäisen maahanmuuton kehittämistyö on tällä hetkellä ajankohdainen kysymys myös Satakunnassa. Satakuntaliitto järjesti tiiviissä yhteistyössä Satakunnan ELY-keskuksen ja TE-toimiston sekä Porin ja Rauman kaupunkien kanssa kolme työpakettia: Yritysten tarpeita kartoittavan kyselyn, kuusi kappaletta fasilitoituja työpajoja sekä Work & Study in West Coast Finland -verkkosivuston. Aluekehityksen edustaja osallistui työ- ja koulutusperäisen maahanmuuton edistämiseen ja asettautumispalveluiden kehittämiseen liittyvien työpajojen suunnitteluun ja toteuttamiseen vuoden 2023 ensimmäisellä puoliskolla. Kehitystyö jatkuu myös vuoden loppupuolella.</p>

	<p>Satakuntaliiton kansainvälisten asioiden yhteistyöryhmä kokoontui vuoden ensimmäisellä puoliskolla kerran käsitellen ajankohtaisia teemoja kuten Euroopan komission lanseeraamia alueellisia innovaatiolaaksoja, joiden tavoitteena on luoda alueiden yhteisöjä, jotka kehittävät ratkaisuja paikallisiin haasteisiin ja samalla antavat panoksensa EU:n strategisten prioriteettien saavuttamiseen.</p> <p>Vuonna 2023 aluekehityksen edustaja jatkoi elintarvikealan kansainvälisen ERIAFF-verkoston viestien välittämistä satakuntalaisille toimijoille.</p> <p>Aluekehityksen edustajat osallistuivat myös seuraavien eurooppalaisten maakuntien älykäästä erikoistumista tukevien verkostojen toimintaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ERRIN-verkosto (The European Regions Research and Innovation Network) – Traceability & Big Data (Agrifood) – The Smart Specialisation Community of Practice (S3 CoP) <p>WFEO: Länsi-Suomen maakuntaliittojen yhteinen Brysselin edunvalvontatoimisto suunnitteli ja järjesti yhteistyössä Tampereen ja Pirkanmaan EU-toimiston kanssa Länsi-Suomen maakuntahallitusten vierailun Brysseliin 30.1.–1.2. Vierailun ajankohtainen ohjelma ja onnistuneet järjestelyt saivat positiivista palautetta. Lisäksi WFEO järjesti vierailua valmistelevan koheesioinformaatiotilaisuuden maakuntahallitusten jäsenille, missä käytiin läpi aluekehityspolitiikan historiaa, raameja ja haasteita.</p> <p>WFEO vieraili Satakunnassa toukokuussa tapaamassa ja päivittämässä ajankohtaisilla kuulumisilla Satakuntaliiton henkilökuntaa sekä muita toimijoita. WFEO:n ohjausryhmä kokoontui vuoden ensimmäisellä puoliskolla kolme kertaa.</p> <p>Aluekehityksen edustajat ovat kannustaneet satakuntalaisia toimijoita osallistumaan ja esittelemään toimintaansa ERRINin tapahtumissa</p> <p>Interreg-ohjelmat: Aluekehityksen edustaja osallistui Central Baltic -ohjelman seurantakomitean kokoukseen kesäkuussa Tallinnassa sekä kokousta valmisteleviin kansallisen työryhmän kokouksiin. Lisäksi edustaja osallistui Tallinnassa maaliskuussa järjestettyyn tilaisuuteen, joka oli viime ohjelmakauden päätöstilaisuus ja uuden ohjelmakauden lanseeraus.</p> <p>Satakuntaliitto järjesti toukokuussa Central Baltic -ohjelman rahoitusinfotilaisuuden, joka oli suunnattu erityisesti niille satakuntalaisille toimijoille, jotka eivät ole rahoitusta ko. ohjelmasta hakeneet.</p> <p>Aluekehityksen edustaja osallistui Baltic Sea Region-ohjelman kansallisen työryhmän kokouksiin huhtikuussa ja kesäkuussa.</p>
<p>Alueen elinkeinoelämän toimintaedellytysten ja älykkään erikoistumisen edistäminen sekä osaamisen kehittäminen</p>	
<p>Toteutetaan maakunnan älykkään erikoistumisen mukaiset tutkimus-kehittämisen- ja innovaatiofoorumit</p>	<p>Alue-ennakoinnin johtoryhmälle on 6.6 kokouksessa esitelty uudistettua maakunnallisen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio toiminnan TKI-toimintamallia. Uuden ohjelmakauden TKI-foorumien kick off -tilaisuutta on suunniteltu ja tilaisuus tul- laan pitämään Tulevaisuusfoorumin yhteydessä loppuvuonna 2023.</p>
<p>Edistetään maakunnallisen osaamis- ja innovaatioekosysteemin toimintamallin toimeenpanoa</p>	<p>Osaamis- ja innovaatioekosysteemin aineisto on koottu Satakunnan osaamis- ja innovaatioekosysteemin kehittäminen- hankkeen aikana vuosina 2020–2022. Hankkeessa luotiin Prezillä visualisoitu alueellinen Osaamis- ja innovaatioekosysteemi kartta. Hankkeessa luodulla Prezi -alustalla on päivittyvää aineistoa ja tilastotietoa. Päivitystarpeista on käyty keskusteluja ja ensimmäiset päivitykset visualisoituun osaamis- ja innovaatioekosysteemin toimintamalliin on määrä tehdä syyskaudella 2023.</p>

Toteutetaan Satakunnan älykkään erikoistumisen strategiaa ja seuranta	Älykkään erikoistumisen toimeenpanon vaikuttavuutta sekä TKI-toiminnan ja elinkeinojen kehitystä on seurattu osana Satakunnan talous -katsausta. Maakunnalliset tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiofoorumit toimivat alustana älykkään erikoistumisen kärkien seurannassa. Aluekehityksen toimialan edustaja osallistuu Komission älykkään erikoistumisen työryhmässä, jonka teemana on Innovation Diffusion. Työryhmän kick off-tapahtuma pidettiin 12.6.2023.
Maakunnallisen identiteetin ja kulttuurin edistäminen osana maakunnallista strategiatyötä	
Edistetään Satakunnan kulttuuristrategian toimeenpanoa ja huolehditaan kulttuuristrategian seurannasta	1.1.2023 alkanut Ilon ja valon Satakunta – kuntien kulttuuritoiminnan alueellinen kehittämishanke osaltaan edistänyt kulttuuristrategian toimeenpanoa, toimenpiteitä ja seuranta. Hankkeen operatiivisena ohjausryhmänä toimiva Satakunnan kuntien kulttuuriverkosto kokoontui neljä kertaa.
Toteutetaan maakunnalliset kulttuuri- ja matkailufoorumit	Satakunnan matkailufoorumi kokoontui kaksi kertaa.
Kansallisen aluekehittämisrahoituksen ja EU:n alue- ja rakennepolitiikan rahastojen hallinnointi ja toimeenpano	
Huolehditaan Maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) sekä sen sihteeristön (MYRS) toiminnasta	Maakunnan yhteistyöryhmä on kokoontunut alkuvuoden 2023 aikana yhteensä kolme kertaa. Lisäksi kaksi asiaa on käsitelty erillisellä kirjallisella menettelyllä. MYR-sihteeristö on kokoontunut niin ikään kolme kertaa.
Vastataan EU-ohjelmakauden 2021-2027 toteuttamisesta (EAKR, JTF) Satakunnassa välittävä toimielimenä. Huolehditaan ohjelmakauden 2014-2020 toimeenpanosta	Vuoden 2023 keväällä tehtiin ensimmäiset rahoituspäätökset ohjelmakauden 2021-2027 hankkeista (EAKR: 15 kpl, Kaupunkiekosysteemisopimuksen mukainen EAKR: 5 kpl). Huhtikuussa avattiin ensimmäinen oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) rahoitushaku kehittämis- ja investointihankkeille. Hakemuksia saapui 16 kpl, yhteensä 8 hankekokonaisuuteen (osa ryhmähankkeita). Kesäkuussa avattiin JTF-rahoituksen haku kehittämis- ja investointihankkeille sekä kuntien perusrakenteen investoinneille jatkuvana hakuna 15.12.2023 asti. Hallintoviranomainen (TEM) teki ohjaus- ja valvontakäynnin Satakuntaliittoon kesäkuussa. Ko. käyntikierron aloitettiin uusista välittävistä toimielimistä, joihin Satakuntaliittokin lukeutuu. Ohjelmakauden 2014-2020 hankkeita oli käynnissä vuoden alkupuoliskolla useita kymmeniä ja ne osaltaan työllistivät hankkeiden yhteyshenkilöitä ohjausryhmäkokousten, muun hankeneuvonnan ja rahoittajalausuntojen muodossa.
Vastataan kansallisen AKKE-aluekehittämis-rahoituksen rahoittajan tehtävistä.	Kesäkuussa avattiin kansallinen AKKE-haku, joka päättyy elokuussa. AKKE- ja AIKO-hankkeita oli käynnissä kaikkiaan 27 kpl ja niiden ohjausryhmäkokouksen sekä muu hankeneuvonta työllistivät hankkeiden yhteyshenkilöitä.
Satakuntaliitto vastaa EU-ohjelmakauden 2021–2027 toteuttamisen osalta Länsi-Suomen maakuntien yhteisestä ohjelmakoordinaatiosta	Länsi-Suomen ohjelmakoordinaatiossa on alkuvuoden ja kevään aikana toteutettu mm.: - koordinaatiotyöryhmän kokoukset, - viestintätiimin kokoukset, - maksatustarkastajien kokoukset - Länsi-Suomen maakuntaliittojen kesätapaaminen - rakennerahastot -sivuston alueosion päivitykset - alue- ja rakennepolitiikan aamukahvi-teemakoulutukset sidosryhmille. Lisäksi on osallistuttu Etelä- ja Länsi-Suomen (ELSA)-yhteistyöhön sekä kansallisten EAKR-jaoston sekä JTF-jaoston toimintaan.

3. ALUEIDEN KÄYTÖN TOIMIALA

Satakunnassa on voimassa kaikki maankäyttömuodot käsittävä Satakunnan maakuntakaava (YM 2011/KHO 2013), maakunnallisesti merkittäviä tuulivoimatuotannon alueita ja niihin liittyvää energian huoltoa käsittelevä Satakunnan vaihemaakuntakaava 1 (YM 2014/KHO 2016) ja turvetuotantoa, aurinkoenergian tuotantoa, terminaalitoimintojen alueita, kaupan teemaa ja kulttuuriympäristöjä sekä maisema-alueita käsittelevä Satakunnan vaihemaakuntakaava 2 (MV 2019).

Alueiden käytön toimialalla vuoden 2023 toiminnan painopisteenä on ollut vuoden 2021 lopussa käynnistetty **Satakunnan maakuntakaavan 2050** laadinta. Aloitus- ja tavoitevaiheen jälkeen kaavatyössä on edetty valmisteluvaiheeseen. Kaavaa varten on laadittu tarvittavia selvityksiä, analyyskejä ja suunnitelmia. Toimialalla on myös edistetty ja seurattu voimassa olevien Satakunnan maakuntakaavan, Satakunnan vaihemaakuntakaavan 1 ja Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 tavoitteiden toteutumista. Alueiden käytön toimialalla on kehitetty ja yhtenäistetty maakuntakaavan aineistoja yhteistyössä muiden maakuntien kanssa. Tähtäimessä on maakuntakaavan tietomallin luominen valtakunnallisen rakennetun ympäristön tietojärjestelmään.

Suomen rannikon maakuntaliitot ovat laatineet kolmesta osasta koostuvan Suomen merialuesuunnitelman 2030 (MV 2020). Suomen merialuesuunnitelman 2030 ja erityisesti **Saaristomeren ja Selkämeren eteläosan merialuesuunnitelman** toteuttamisen edistäminen ja seuranta sekä vaikuttavuuden arviointiin osallistuminen ovat olleet alueiden käytön toimialan merialuesuunnittelun painopisteinä vuonna 2023. Yhteistyössä rannikon maakuntaliittojen ja ympäristöministeriön kanssa on osallistuttu kansainvälisiin hankkeisiin, joiden tavoitteena on merialuetta koskevan tietopohjan lisääminen. Hankkeilla on valmistauduttu merialuesuunnitelman päivitykseen käynnistämiseen.

Satakunnan **liikennejärjestelmäsuunnitelman** osalta alueiden käytön toimialalla on keskitytty suunnitelman toteutuksen edistämiseen ja seurantaan jatkuvan liikennejärjestelmätöiden puitteissa. Länsi-Suomen liikennestrategiatyössä on edistetty maakuntien yhteisten toimenpiteiden toteuttamista ja laadittu strategian toimenpideohjelmia.

Alueiden käytön toimiaan tehtävien sisällöissä on nähtävissä käynnissä oleva energiamurros, erityisesti **uusiutuva energia-tuotanto ja vihreään siirtymään** liittyvät hankkeet ovat voimakkaasti nousseet esiin. Lisäksi alueiden käytön toimialalla tehtävien sisällöissä nousee yhä vahvemmin esille luonnonvarojen kestävä käyttö, luonnon monimuotoisuuden turvaaminen, ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen sekä hyvän ympäristön turvaamiseen liittyvät asiat. Toimiala vastaa ajankohtaisten teemojen tarpeisiin myös omalla hanketoiminnalla.

TAVOITE	TOTEUMA (6KK), LYHYT SANALLINEN KUVAUS
Maakuntakaavan laatiminen	
Laaditaan Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheen aineisto yhteistyössä kuntien viranomaisten ja sidosryhmien kanssa	Satakunnan maakuntakaavan 2050 tavoiteluonnoksista pyydettiin alkuvuodesta lausunnot kunnilta, viranomaisilta ja muilta sidosryhmiltä. Palautteen perusteella viimeistellyt tavoitteet hyväksyttiin maakuntahallituksen huhtikuun kokouksessa. Satakunnan maakuntakaavan 2050 tavoitteiden laatimisen vaiheita sekä kaavaprosessin tilannetta on käsitelty Satakunnan maakuntakaavan 2050 yhteistyöryhmässä, Satakuntaliiton maakuntastrategia- ja maakuntakaavatoimikunnassa ja maakuntahallituksessa. Lisäksi maakuntakaavoituksen vaiheita on esitelty Satakuntaliiton maakuntavaltuustolle. Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheen aineiston laatiminen on käynnistynyt kokoamalla lähtöaineistoja, tavoitteita ja kehittämistarpeita teemoittain erillisiin teemaraaportteihin . Keväällä 2023 järjestettiin Satakuntaliiton, ympäristöministeriön ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kesken valmisteluvaiheen työneuvottelu.
Laaditaan riittävät tutkimukset ja selvitykset kaavan laadintaa varten	Satakuntaliitossa on valmisteltu maakuntakaavaprosessia aiempina vuosina laatimalla tarvittavia maakuntakaavatasoisia selvityksiä. Selvitysten avulla on tarkasteltu myös voimassa olevien maakuntakaavojen toteutuneisuutta. Alkukesällä valmistui Satakunnan maakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen päivitys- ja täydennysinventointi. Parhailaan vireillä on ympäristöministeriön

	osarahoituksella käynnistetty Vihreän siirtymän hankkeet Satakunnan maakunta-kaavassa 2050 -selvitys. Myöhemmin voidaan laatia myös muita kaavan sisällön kannalta tarpeellisia selvityksiä kaavan ratkaisun pohjaksi ja vaikutusten arvioimiseksi.
Maakuntakaavojen pitäminen ajan tasalla	
Seurataan lainsäädännössä tapahtuvia muutoksia, valtakunnallisia ja maakunnallisia selvityksiä ja suunnitelmia osallistumalla toimialaan liittyviin kansainvälisiin, valtakunnallisiin, ylimaakunnallisiin, maakunnallisiin ja ylikunnallisiin suunnitteluryhmiin, ohjelmatyöhön ja hankkeisiin.	Maakuntakaavojen ajantasaisuutta on seurattu suhteessa muuttuvaan lainsäädäntöön, valtakunnan ja maakunnan tason strategioihin, suunnitelmiin ja ohjelmiin sekä toimintaympäristössä tapahtuneisiin muutoksiin osallistumalla suunnitteluryhmien työskentelyyn, ohjelmatyöhön, hankkeisiin sekä osallistumalla eri viranomaisten ja yhteistyötahojen tilaisuuksiin. Lainsäädännössä tapahtuvia muutoksia on seurattu ja niiden aiheuttamia muutoksia maakuntakaavoitukselle arvioidaan Satakunnan maakuntakaavan 2050 laatimisen yhteydessä.
Seurataan kuntakaavoitusta	Maakuntakaavan ajantasaisuutta tarkastellaan seuraamalla kuntakaavoitusta ja muuta alueiden käytön suunnittelua.
Seurataan ympäristön tilaa ja kehitystä	Ympäristön tilaan ja kehitystä seurataan toimialan omien selvitysten, inventointien ja analyysien avulla ja tarkastelemalla muiden viranomaisten ja yhteistyötahojen ympäristön tilaa ja kehitystä kuvaavia aineistoja. Myös kuntakaavoitusta seuraamalla pystytään arvioimaan ympäristön tilaa ja sen kehitystä.
Maakuntakaavoituksen kehittäminen	
Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksen seuraaminen ja osallistuminen sidosryhmä-työskentelyyn, kannanottojen ja lausuntojen laatiminen	Alueiden käytön toimiala on seurannut maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksen prosessia ja osallistunut 1.1.2025 voimaan tulevan alueidenkäyttölain kehittämistarpeita kokoaviin kyselyihin ja tilaisuuksiin. Toimiala on osallistunut valtakunnallisiin maakuntakaavoituksen kehittämiseen liittyviin hankkeisiin ja seurannut kehittämishankkeita tiiviisti osallistumalla seminaareihin ja työpajatyöskentelyyn. (mm. Tulevaisuuden maakuntakaava -hanke, Kansallinen kaavamääräyskoelma -hanke)
Seurataan kansallista valmistelua maankäytön suunnittelun digitaalisista ratkaisuista (mm. Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä, RYTJ).	Toimiala on seurannut 1.1.2024 voimaan tulevan rakennetun ympäristön tietojärjestelmän lakivalmistelua ja Ryhti-hankkeessa tehtyä valmistelua osallistumalla seminaareihin ja työpajoihin.
Tavoitteena on kehittää sähköinen karttapalvelu, jossa voidaan julkaista kaava-aineistoa ja järjestää osallistumiseen ja vuorovaikutukseen liittyviä toimenpiteitä.	Satakunnan maakuntakaavan 2050 aineiston julkaisemiseen vuorovaikutuksen mahdollistavassa karttasovelluksessa on valmistauduttu.
Maakuntakaavan ohjelmistotyökalujen ja osaamisen pitäminen ajan tasalla	Ohjelmistoja on ylläpidetty ja kehitetty tarkoituksenmukaisella tasolla. Paikkatieto-ohjelmiin liittyvää osaamista on syvennetty omatoimisesti opiskelemalla ja osallistumalla koulutuksiin.
Osallistutaan maakuntakaavamerkintöjen harmonisointiin ja julkaisuun yhteisessä tietomallissa (HAME-hanke)	Alueiden käytön toimiala on yhteistyössä muiden maakuntien kanssa kehittänyt maakuntakaavan aineistoja sisällön, ulkoasun että digitaalisten ratkaisujen osalta. Maakuntakaavan tietomallia kehitetään yhteensopivaksi valtakunnallisen rakennetun ympäristön tietojärjestelmän kanssa
Lounaistiedon ohjausryhmään ja paikkatietoverkostoon kuulumisen ja INSPIRE-direktiivin mukainen maakuntakaava-aineistojen julkaiseminen Lounaistiedon kautta	Alueiden käytön toimiala on ollut mukana Lounaistiedon ohjausryhmässä sekä maakuntakaavoituksen paikkatietoaineiston ja aineiston katselu- ja latauspalvelujen kehittämisessä INSPIRE-direktiivin mukaiseksi.
Maakuntakaavojen toteuttamisen seuranta ja edistäminen	
Osallistutaan alueiden käytön toimialan tehtäviin liittyviin viranomaisneuvotteluihin ja viranomaisyhteistyöhön	Maakuntakaavojen toteuttamista on seurattu ja edistetty osallistumalla maakuntakaavojen, yleiskaavojen, asemakaavojen, maa-aineisten oton ja YVA-menettelyjen sekä muiden alueiden käytön toimialaan liittyvien hankkeiden viranomaisneuvotteluihin ja viranomaisyhteistyöhön.
Valmistellaan lausunnot, jotka liittyvät alueiden käytön toimialan tehtäviin	Alueiden käytön toimialalla valmisteltiin vuoden 2023 alkupuoliskolla yhteensä 68 lausuntoa . Lausuntoja annettiin strategioista ja lakiesityksistä 1 kpl, maakuntakaavoista 3 kpl, yleiskaavoista 5 kpl, asemakaavoista ja ranta-asemakaavoista 26 kpl,

	suunnittelutarveratkaisut 1 kpl, energiahuolto 4 kpl, maa-ainesasiat 3 kpl, ympäristövaikutusten arvioinneista 15 kpl ja tie- ja liikennehankkeista 7 kpl sekä muista eri aiheisista asioista lausuntoja ja kannanottoja 3 kpl.
Kutsutaan koolle maakunnallisia eri asiantuntijatahoista ja kuntien ja viranomaisten edustajista koostuvia työryhmiä käsittelemään maakuntakaavan toteutumiseen ja seurantaan liittyviä asioita (Sata-alsu, Sataluonto)	Maakuntakaavojen toteuttamista on edistetty yhteistyössä kuntien, viranomaistahojen ja sidosryhmien kanssa Satakuntaliiton maakunnallisissa työryhmissä (Sata-alsu, Sataluonto, Satakunnan reitistöyhteistyöryhmä, liikennejärjestelmätyöryhmit).
Edistetään maakuntakaavojen toteuttamista yhteistyössä kuntien, viranomaisten ja muiden tahojen kanssa osallistamalla asiantuntijaneuvotteluihin ja maakunnallisten työryhmien työskentelyyn	Alueiden käytön edustajat ovat osallistuneet toimialan tehtäviin liittyviin kuntien, viranomaisten ja muiden tahojen järjestämiin kokouksiin, työryhmiin ja hankkeisiin.
Laaditaan tarvittavia alue- ja yhdyskuntarakenteeseen ja muihin teemoihin liittyviä analyysejä maakuntakaavoituksen tueksi	Satakunnan maakunnan alue- ja yhdyskuntarakenteen keskeisiä piirteitä on seurattu uusimpien tilasto- ja paikkatietoaineistojen avulla.
Seurataan maakuntakaavojen toteutuneisuutta vuonna 2021 laaditun arvioinnin pohjalta	Maakuntakaavojen toteutuneisuutta on seurattu karttapohjaisen sovelluksen avulla ja laatimalla erillisiä tarkasteluja selvitysten yhteydessä.
Yhteistyö kuntien, valtion viranomaisten ja muiden tahojen kanssa ja yhteistyön vahvistaminen maakunnan sisällä ja kuntien välillä	
Työryhmien kokousten järjestäminen ja ajankohtaisten hankkeiden käsittely	Yhteistyö kuntien, viranomaisten ja muiden tahojen kanssa on tärkeä osa maankäytön suunnittelua, maakuntakaavojen toteuttamisen edistämistä ja tiedon välittämistä. Satakuntaliiton alueiden käytön toimiala on kutsunut koolle kuntien, viranomaisten ja sidosryhmien edustajia käsittelemään ajankohtaisia maakuntakaavoitukseen, liikenteeseen ja ympäristöön liittyviä aiheita (Sata-alsu, Sataluonto, Satakunnan ympäristökasvatuksen yhteistyöryhmä, Satakunnan suurpetoyhteistyöryhmä, liikennejärjestelmätyöryhmit).
Osallistutaan toimialaan liittyviin kuntien, viranomaisten ja muiden tahojen kokouksiin, työryhmiin ja hankkeisiin	Alueiden käytön edustajat ovat osallistuneet toimialaan tehtäviin liittyviin kuntien, viranomaisten ja muiden tahojen järjestämiin kokouksiin, työryhmiin ja hankkeisiin (SataKultu, Satakunnan riistaneuvosto).
Osallistutaan yhdessä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kanssa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisiin kuntien kehittämiskeskusteluihin	Alueiden käytön toimialalta on osallistuttu Varsinais-Suomen ELY-keskuksen järjestämiin maankäyttö- ja rakennuslain mukaisiin kuntien kehittämiskeskusteluihin.
Laaditaan maakuntasuunnittelua koskeva kaavoituskatsaus	Satakuntaliitto on tiedottanut kunnille, viranomaisille ja muille tahoille vireillä olevista suunnitelmista ja muista kuntien alueiden käytön suunnitteluun, rakennettuun ympäristöön ja rakentamisen ohjaukseen vaikuttavista toimenpiteistä kaavoituskatsauksella.
Edistetään Porin kaupunkiseudun rakennemallin päivitykseen liittyvän yhteistyön käynnistämistä ja osallistutaan päivitystyöhön	Porin kaupunkiseudun rakennemallityön päivitys ei ole käynnistynyt.
Alueiden käytön, alue- ja yhdyskuntarakenteen, rakennetun ympäristön sekä kulttuuri- ja luonnonympäristön tilan ja kehityksen seuranta	
Laaditaan tarvittavia analyysejä maakuntakaavoituksen pohjaksi	Maakuntakaavan laadinnan tueksi on tehty tarvittavia analyysejä ja paikkatietotarkasteluja. Satakunnan maakunnan aluerakenteen keskeisiä piirteitä on seurattu uusimpien tilasto- ja paikkatietoaineistojen avulla. Keväällä 2022 valmistuneessa raportissa analysoitavia osa-alueita ovat olleet maankäyttö, väestö, työpaikat, työmatkat sekä paikkatietopohjainen alueiden luokittelu.
Laaditaan tarvittavat kulttuuri- ja luonnonympäristöä koskevat selvitykset ja tehdään niiden yhteydessä ympäristön tilan ja kehityksen seuranta	Luonnonympäristön tilan seurannan kannalta merkittävien selvitys on Satakunnan maakuntakaavassa osoitettujen suojelualueiden nykytilan arviointi, joka valmistui vuonna 2019. Selvityksen tarkoitus oli myös arvioida kohteiden luonnontilassa tapahtuneita muutoksia ja niiden kehityssuuntaa. Viime vuoden marraskuussa

	<p>valmistui Satakunnan viherrakenneselvitys. Viherrakenneselvityksessä tarkastellaan luonnon ydinalueita ja niiden välisiä yhteyksiä.</p> <p>Satakunnan maakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen päivitys- ja täydennysinventointi valmistui alkukesällä 2023. Inventoinnissa on tarkistettu Satakunnan maakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen tilanne, tiedot ja aluerajaukset sekä täydennetty kohdeluetteloa modernin rakennusperinnön osalta.</p> <p>Selvitysten avulla on tarkasteltu kulttuuri- ja luonnonympäristöjen tilassa tapahtuneita muutoksia.</p>
Käytetään tilasto- ja paikkatietoa sekä muita analyysejä suunnittelun ja päätöksenteon tukena	Tilasto- ja paikkatietoaineistoja sekä muita analyysejä on tuotettu tarpeen mukaan suunnittelun ja päätöksenteon tueksi.
Osallistuminen maakunnan pitkän aikavälin strategian ja maakuntaohjelman laadintaan	
Otetaan Satakunta-strategia 2050 huomioon alueiden käytön suunnittelussa	Satakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa (MH2022) on otettu huomioon Satakunta-strategia. Satakunta-strategiaan sisältyvän Satakunnan maakuntasuunnitelma 2050 osuus on otettu huomioon yhtenä Satakunnan maakuntakaavan 2050 lähtöaineistona ja kaavan tavoitteiden laadinnassa maakunnallisen kehittämisen pitkän aikavälin suunnitelmana.
Osallistutaan aluekehitysvaroja sekä rakennerahasto-ohjelmien toteuttamista koskevaan työhön kokoamalla kumppanuuksia ja tarvittaessa toimitaan rahoituksen hakijana	<p>Alueiden käytön toimiala on osallistunut Satakuntaliiton hankeryhmän, Satakunnan MYR-sihteeristön ja MYR:in kokouksiin.</p> <p>Toimialalle on haettu rahoitus aluekehitysvaroista kesäkuussa 2023 käynnistyneelle Ilmastotyön laajentaminen Vihreän ja oikeuden mukaisen siirtymän hankkeiden edistämiseksi -hankkeelle.</p>
Merialuesuunnitelman laatiminen ja yhteistyö	
Osallistutaan merialuesuunnittelun koordinaatioryhmän kansalliseen ja kansainväliseen työskentelyyn	Satakuntaliitto on osallistunut aktiivisesti rannikon maakuntien liittojen Merialuesuunnittelun koordinaatioryhmän työskentelyyn sekä kansallista ja kansainvälistä työskentelyä tukeviin työryhmiin.
Otetaan Saaristomeren ja Selkämeren eteläosan merialuesuunnitelma huomioon alueiden käytön suunnittelussa	Suomen merialuesuunnitelman 2030 Satakuntaa koskeva Saaristomeren ja Selkämeren eteläosan merialuesuunnitelma on otettu huomioon Satakunnan maakuntakaavan 2050 lähtökohtana ja kaavan tavoitteiden laadinnassa on hyödynnetty merialuesuunnitelman tavoitteita.
Valmistaudutaan Suomen merialuesuunnitelman 2030 päivitykseen osallistumalla koordinaatioryhmän kansalliseen ja kansainväliseen työskentelyyn	Rannikon maakuntien liittojen Merialuesuunnittelun koordinaatioryhmässä on valmisteltu Suomen merialuesuunnitelman 2030 päivitystyötä. Erillisissä työryhmissä on käsitelty seuraavan merialuesuunnittelukierroksen sisältöjä, aikatauluja ja valmisteltu rahoitushakua sekä tarkasteltu kansainvälisten hankkeiden sisältöjä ja etenemistä. Paikkatietoaineistoja ja digitaalista merialuesuunnitelmaa käsittelevä GIS-ryhmä on seurannut RYHTI-hanketta, tarkastellut merialuesuunnittelun tietomalli- ja rajapintakysymyksiä sekä datan yhtenäistämistä ja jakamista.
Hyödynnetään käynnissä olevien ja jo päättyneiden hankkeiden tuloksia suunnittelussa	Käynnissä olevien hankkeiden tuloksia hyödynnetään käynnistyvässä merialuesuunnitelman päivityksessä.
Merialuesuunnitelman ajantasaisuuden tarkastelu	
Osallistutaan merialuesuunnitelmien toteuttamisen edistämiseen ja seurataan sekä suunnitelmien vaikuttavuuden arviointiin merialuesuunnittelun koordinaatioryhmässä yhteistyössä ympäristöministeriön ja rannikkomaakuntien liittojen kanssa	Suomen merialuesuunnitelman 2030 toteuttamista on seurattu ja edistetty osallistumalla maakuntakaavojen, yleiskaavojen ja YVA-menettelyjen sekä muiden alueiden käytön toimialaan liittyvien hankkeiden viranomaisneuvotteluihin ja viranomaisyhteistyöhön. Merialuesuunnittelun koordinaatioryhmässä on seurattu muiden Itämeren maiden merialuesuunnitelmien toteuttamista ja hankkeiden etenemistä.
Osallistutaan mahdollisiin merialuesuunnitelman toteuttamisen edistämiseen ja seurantaan sekä suunnitelmien vaikuttavuuden arviointiin koskeviin kansainvälisiin ja kansallisiin	Satakuntaliitto osallistuu Itämeren ja Pohjanmeren alueen yhteishankkeeseen Emerging ecosys-tem-based Maritime Spatial Planning topics in North and Baltic Seas Region (eMSP NBSR), jossa keskitytään ensimmäisten merialuesuunnitelmien monitorointiin ja evaluointiin. Satakuntaliitto on mukana myös Maritime Spatial Planning as enabler of the European Green Deal (MSP-GREEN) -hankkeessa, joka tukee toisen suunnittelukierroksen tietotarpeita erityisesti merialuesuunnittelun ja

hankkeisiin ja yhteistyöhön yhdessä muiden rannikkomaakuntien liittojen kanssa	-suunnitelmien mahdollisuuksia vastata Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteisiin, kuten ilmastonmuutoksen hallintaan ja kestäväan ruoantuotantoon.
Seurataan lainsäädännössä tapahtuvia muutoksia, valtakunnallisia ja maakunnallisia selvityksiä ja suunnitelmia, osallistamalla merialuesuunnitteluun liittyviin kansainvälisiin, valtakunnallisiin, ylimaakunnallisiin ja maakunnallisiin suunnitteluryhmiin, ohjelmatyöhön ja hankkeisiin	Merialuesuunnitteluun liittyviä lainsäädännön muutoksia ja valtakunnallisia ja maakunnallisia selvityksiä ja suunnitelmia on seurattu osallistamalla suunnitteluryhmiin, seminaareihin ja muihin tilaisuuksiin.
Tarkastellaan merialuesuunnitelman ajantasaisuutta	Suomen merialuesuunnitelman 2030 ajantasaisuuden arviointi käynnistyy päivitystyön yhteydessä.
Saavutettavuuden edistäminen	
Edistetään maakunnan saavutettavuutta maakuntakaavoituksessa, merialuesuunnittelussa, liikennejärjestelmäsuunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa	Satakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelman kehittämistoimenpiteissä on otettu huomioon Satakunnan saavutettavuuden edistäminen. Jatkuvan liikennejärjestelmätöy yhteydessä edistetään toimenpiteiden toteuttamista. Alueiden käytön toimiala on edistänyt Satakunnan saavutettavuutta myös Suomen merialuesuunnitelmassa 2030. Satakunnan saavutettavuutta edistetään myös vireillä olevassa Satakunnan maakuntakaavassa 2050.
Osallistutaan saavutettavuutta edistiin kuntien, viranomaisten ja muiden tahojen kokouksiin, työryhmiin ja hankkeisiin	Alueiden käytön toimiala on osallistunut kuntien, viranomaisten ja muiden tahojen kokouksiin, työryhmiin ja hankkeisiin, joissa tavoitellaan Satakunnan hyvää saavutettavuutta.
Liikennejärjestelmäsuunnittelun yhteistyö	
Satakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelman toteuttamisen edistäminen	Alueiden käytön toimiala on osallistunut liikennejärjestelmäsuunnitelman toteuttamisen edistämiseen osallistamalla edunvalvonnan työryhmiin ja tukemalla Satakuntaliiton edunvalvontatyötä. Lisäksi liikennejärjestelmäsuunnitelman toteuttamista on edistetty toimialan omassa suunnittelussa ja viranomaisten, kuntien ja muiden tahojen välisessä yhteistyössä.
Koordinoidaan jatkuvaa liikennejärjestelmäsuunnittelutyötä yhteistyössä kuntien ja ELY-keskuksen kanssa	Alueiden käytön toimiala on koordinoitunut maakunnallista ja seudullista jatkuvaa liikennejärjestelmätöyötä yhteistyössä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ja kuntien kanssa (Satakunnan liikennejärjestelmätöyryhmä, Porin seudun liikennejärjestelmätöyryhmä, Rauman seudun liikennejärjestelmätöyryhmä, Pohjois-Satakunnan liikennejärjestelmätöyryhmä).
Osallistutaan liikennesuunnittelun yhteistyö-, edunvalvonta- ja hankeryhmiin	Alueiden käytön toimiala on osallistunut liikennehankkeiden liikennesuunnittelutyöryhmiin sekä erilaisiin yhteistyö- ja edunvalvontaryhmiin ja tukenut Satakuntaliiton edunvalvontatyötä.
Edistetään liikennehankkeiden rahoituksen kohdentamista Satakuntaan	Alueiden käytön toimiala on osallistunut erilaisiin liikenteeseen liittyviin yhteistyö- ja edunvalvontaryhmiin ja tukenut Satakuntaliiton edunvalvontatyötä rahoituksen kohdentamisessa Satakuntaan.
Seurataan liikennejärjestelmäsuunnitelman toteutumista seurantamittariston avulla ja reagoidaan tarvittaessa muutostarpeisiin	Satakunnan liikennejärjestelmän toteutumista on seurattu jatkuvan liikennejärjestelmätöy yhteydessä yhteistyössä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kanssa. Toimintaympäristön ja liikennejärjestelmän tilan seuranta, analysointi ja arviointi suhteessa liikennejärjestelmän kehittämistavoitteisiin tehdään vuosittain syksyn aikana, jolloin kaikki edellisen vuoden tilasto- ym. tiedot ovat koottavissa yhteen.
Seurataan liikenteen kehitystä ja laaditaan tarvittavia selvityksiä maakuntakaavoitusta ja merialuesuunnittelua varten	Alueiden käytön Satakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelman päivitystyössä reagoidaan esiin nousseisiin muutostarpeisiin.
Osallistutaan Länsi-Suomen liikennestrategian seurantaröyhmän työskentelyyn ja ylimaakunnallisiin yhteistyöhankkeisiin	Länsi-Suomen liikennestrategian seurantaröyhmän työskentelyyn on osallistuttu ja valmisteltu yhteisesti liikennestrategian toimenpideohjelmää. Länsi-Suomen maakuntaliittojen kanssa yhteistyössä on valmisteltu myös yhteisiä kannanottoja.
Seurataan valtakunnallista liikennejärjestelmäsuunnittelutyötä ja	Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelmatöyön käynnistymiseen on valmistauduttu yhteistyössä Länsi-Suomen liittojen kanssa.

osallistutaan työn valmisteluun valmistelemalla kannanottoja ja lausuntoja	
Laajakaistarakentamisen tukiin liittyvä yhteistyö kuntien kanssa ja laajakaistahankkeiden kilpailutus	
Seurataan laajakaistatukilain mukaista rahoitusta ja tehdään yhteistyötä kuntien kanssa	Alkuvuoden aikana alueiden käytön toimiala teki Lain laajakaistarakentamisen tuesta (1262/2020) mukaista yhteistyötä kuntien kanssa ja valmistautui laajakaistahankkeiden kilpailutukseen.
Kilpailutetaan kuntien laajakaistahankkeet	Kilpailutettavia hankkeita ei ollut yhtään alkuvuoden aikana
Luonnonvarojen kestävän käytön edistämien	
Edistetään vesi- ja maa-ainesvarojen kestävää käyttöä maakuntakaavoituksessa, merialuesuunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa	Alueiden käytön toimiala on ottanut huomioon vesi- ja maa-ainesvarojen kestävän käytön omassa suunnittelutyössä ja pyrkinyt edistämään kestävää käyttöä myös yhteistyössä viranomaisten, kuntien ja muiden tahojen kanssa.
Osallistutaan vesi- ja maa-ainesvaroihin liittyviin kuntien, viranomaisten ja muiden tahojen kokouksiin, työryhmiin ja hankkeisiin	Alueiden käytön toimiala on osallistunut vesi- ja maa-ainesvaroihin liittyviin työryhmiin ja hankkeisiin.
Ilmastonmuutoksen hillinnän ja sopeutumisen edistäminen	
Ilmastonmuutoksen hillintää ja sopeutumista edistetään maakuntakaavoituksessa, merialuesuunnittelussa sekä muussa alueiden käytön suunnittelussa	Ilmastonmuutoksen hillintää ja sopeutumista on edistetty alueiden käytön toimialalla tehtävässä suunnittelutyössä. Toimiala on edistänyt ilmastonmuutoksen hillintää ja sopeutumista viranomaisten, kuntien ja muiden toimijoiden kanssa tehtävässä yhteistyössä.
Osallistutaan Satakunnan ammattikorkeakoulun osana Kohti hiilineutraaleja kuntia ja maakuntia (CANEMURE) -nimisessä hankkeessa tuotetun Satakunnan ilmasto- ja energiastrategian 2030 toteuttamisen edistämiseen yhteistyössä kuntien ja sidosryhmien kanssa	Alueiden käytön toimiala on omassa suunnittelutyössään ottanut Satakunnan ilmasto- ja energiastrategian huomioon ja pyrkinyt edistämään strategian tavoitteita. Toimialalla on pyritty huomioimaan strategia myös kuntien, viranomaisten ja muiden sidosryhmien välisessä yhteistyössä. Satakuntaliiton toteuttama toukuussa 2023 päättyneen ympäristöministeriön rahoittama Ilmastotyön vahvistaminen Satakunnassa -hanke myös edisti omalta osaltaan Satakunnan ilmasto- ja energiastrategian toteuttamista ja laati maakunnallisen ilmastotyön toimintamallin, jonka toimeenpanoa ja kehittämistä tehdään toimialan aluekehitysrahoitteissa jatkohankkeessa.
Osallistutaan ilmastomuutoksen hillintään ja sopeutumiseen liittyviin hankkeisiin ja työryhmiin	Toimiala on osallistunut myös muiden toimijoiden ilmastomuutoksen hillintään ja sopeutumiseen tähtääviin hankkeisiin ja työryhmiin (Kiertotalouden green deal, Circwaste -hanke).
Laadukkaan elinympäristön tilaa koskevan suunnittelun yhteistyö	
Edistetään Lounais-Suomen ympäristöohjelman 2014-2030 toteuttamista	Lounais-Suomen ympäristöohjelman 2014–2030 tavoitteet ja YmpäristöNyt-sivustolla oleva aineisto on otettu huomioon yhtenä suunnittelun taustaselvityksenä alueiden käytön toimialan suunnitelmissa. Ympäristöohjelmaa ei ole enää päivitetty.
Laadukkaan elinympäristön tilaa koskeva suunnittelyyhteistyö kuntien, viranomaisten ja sidosryhmien kanssa	Toimiala on edistänyt ilmastomuutoksen hillintää ja sopeutumista viranomaisten, kuntien ja muiden toimijoiden kanssa tehtävässä yhteistyössä (Sataluonto, Sata-Kultu, Satakunnan reitistöyhteistyöryhmä)
Otetaan laadukkaan elinympäristön tila huomioon maakuntakaavoituksessa, merialuesuunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa	Laadukkaan elinympäristön tilaa on edistetty alueiden käytön toimialalla tehtävässä suunnittelutyössä. Laadukkaan elinympäristön tila on otettu huomioon muiden viranomaisten, kuntien ja muiden toimijoiden kanssa tehtävässä yhteistyössä.
Hyvän ympäristön turvaamisen edistäminen	
Huolehditaan suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arviointia koskevan lainsäädännön (SOVA-laki) soveltamisesta Satakuntaliiton alueiden käytön toimialan suunnitelmissa ja osallistutaan suunnitelmien ja	Hyvän ympäristön turvaamista on edistetty alueiden käytön toimialalla ensisijaisesti maakunnan suunnittelutyössä ja huolehtimalla yksityiskohtaisemman suunnittelun, hankkeiden ja päätösten osalta. Hyvän ympäristön turvaamista edistetään myös osallistumalla maakunnallisiin ja ylimaakunnallisiin työryhmiin ja tekeillä yhteistyötä kuntien, viranomaisten ja muiden tahojen kanssa. Toimiala on järjestänyt maakunnallisia yhteistyöryhmien kokouksia (Satakunnan

ohjelmien ympäristövaikutusten arviointia koskevan lainsäädännön (SOVALAKI) soveltamiseen koskien aluekehityksen toimialan ohjelmia.	ympäristökasvatuksen yhteistyöryhmä, Satakunnan reitistöyhteistyöryhmä) ja koordinoitua työryhmien kokouksia yhteistyössä muiden sidosryhmien kanssa (Satapeto, Kokemäenjoen vesistöalueen tulvaryhmä). Alueiden käytön toimiala on osallistunut mm. Satakunnan vesien- ja merenhoidon toteuttamisen edistämiseen (SATAVESI, Vesivisio 2050) ja muihin alueellisiin yhteistyö- ja hankeryhmiin.
Satakunnan suurpetoyhteistyöryhmä (Satapeto) toimii aktiivisesti ja koordinoitua jatketaan yhteistyössä Suomen riistakeskus Satakunnan kanssa.	
Osallistutaan Kokemäenjoen vesistöalueen tulvaryhmän toimintaan.	
Osallistutaan Satakunnan vesien- ja merenhoidon toteuttamisen edistämiseen (SATAVESI, Vesivisio 2050).	
Ympäristökasvatusyhteistyön edistämistä Satakunnan ympäristökasvatusyhteistyöryhmän muodossa	
Osallistutaan yhteistyö- ja hankeryhmiin (esim. Satakunnan riistaneuvosto, Satakunnan Kulttuuriympäristöyhteistyöryhmä, Alueellinen merimetsäyhteistyöryhmä, Niinisalon ampuma- ja harjoitusalueiden yhteistoimintaryhmä)	
Ampumarataverkoston kehittämissuunnitelman ajantasaisuuden arviointi ja toteuttamisen edistäminen	
Ampumarataverkoston kehittämissuunnitelman huomioiminen alueiden käytön suunnittelussa	Satakunnan ampumarataselvityksen ja kehittämissuunnitelman toteuttamista edistetään yhteistyössä kuntien, viranomaisten ja muiden tahojen kanssa. Suunnitelma on otettu huomioon Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmistelussa.
Sidosryhmille suunnatun Satakunnan ampumaratafoorumin järjestäminen	Satakunnan ampumarataselvityksen ja kehittämissuunnitelman mukainen ensimmäinen Satakunnan ampumaratafoorumi järjestettiin helmikuussa 2023.
Kehittämissuunnitelman ajantasaisuuden seuraaminen	Satakunnan ampumarataselvityksen ja kehittämissuunnitelman ajantasaisuutta on tarkasteltu yksityiskohtaisempaa suunnittelua ja hankkeita seuraamalla sekä osana Satakunnan maakuntakaavan 2050 laadintaa. Kehittämissuunnitelman ajantasaisuudesta keskusteltiin vuoden 2023 alussa pidetyn ampumaratafoorumin yhteydessä.

4. HALLINTOPALVELUT

Hallintopalveluissa alkuvuoteen liittyi isoja muutoksia, kun pitkään palvelut hallintojohtaja eläköityi ja hyvinvointialueuudistukseen liittyvät määräaikaiset henkilöt siirtyivät hyvinvointialueelle. Uudistuksen valmistelu on suurilta osin pohjautunut hankerahoitukseen, joka on työllistänyt vielä kesälläkin osaa henkilöistä. Hallintopalveluissa jatketaan prosessien ja ohjeistusten uudistamista ja sujuvoittamista. Alkuvuodesta uusittiin hankintaohjeet ja syksyllä on tarkoitus toteuttaa hallintosääntöön ja liiton sisäisiin toimintatapoihin sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeisiin liittyvät uudistustarpeet. Tässä työssä tiimiläisten osallistuminen maakuntien liittojen yhteistyöhön on toiminut hyvänä sparrauksena.

TAVOITE	TOTEUMA (6KK), LYHYT SANALLINEN KUVAUS
Ylläpidetään ja kehitetään henkilöstö- ja taloushallinnon prosesseja omana työnä ja yhteistyössä palveluntuottajan kanssa	Sarastian järjestelmien ja palvelutuotannon haasteet ovat hankaloittaneet erityisesti henkilöstöhallinnon töitä.
Huolehditaan kirjaamon, arkiston ja asiakirjahallinnon toimivuudesta	Sähköiseen arkistointiin siirtyminen tehdään osana Kansallisarkiston projektia alkaen 2025.
Ylläpidetään maakuntaliiton tietoteknisiä järjestelmiä siten, että sähköisten aineistojen ja palvelujen käyttö on sujuvaa ja tietosuojalainsäädännön mukaista.	Tietoturvan nostamiseksi loppu keväästä tehtiin tietoturvakannaus, jonka pohjalta tehtiin useita tietoturvaparannuksia. Suunniteltiin Teamsin hyödyntämistä laajemmin prosessien sujuvoittamisessa ja tiedonjaossa.
Kehitetään ja järjestetään työkykyä ylläpitävää toimintaa	Alkukesästä järjestettiin virkistyspäivä ja työhyvinvointikysely, jonka pohjalta suunnitellaan syksyille henkilöstön kehittämispäivä.

5. TALOUDEN TOTEUMA

Taulukot ja lyhyt sanallinen kuvaus

Ennusteen tekeminen koko loppuvuoden osalta on haasteellista, koska vertailuvuosi 2022 oli hyvinvointi-alueuudistuksen vuoksi poikkeuksellinen. Näyttäisi kuitenkin, että talousarviossa pysyttäisiin eli liitto tekisi tappiota 300 000, joka on saman verran kuin lahjoitettiin Satakunnan korkeakoulusäätiölle toukokuussa (avustukset tiliryhmä). Toimintatuottojen osalta erityisesti hankerahoitukseen liittyy riski, että kaikki kuluerät ovat tukielpöisiä. Toimintatuotoista suurin erä on myyntituotoissa näkyvät kuntien maksusuudet, jotka ovat toiminnalla vahva kivijalka.

Korkeakoulusäätiölle tehty lahjoitus on realisoitunut jo tohtorikoulutoiminnan alkamisena toukokuussa yhden tohtorikoulutettavan osalta. Samalla on luotu mallia elinkeinoelämän, korkeakoulun ja säätiön projektirahoitukselle. Väitöskirjan aihe liittyy energiayhteistöihin ja hieno esimerkki, miten tohtorikoulutoiminnalla vahvistamme esimerkiksi alueelle tärkeän energia-alan uuden tiedon syntymistä.

Toimintakulujen osalta toteuma on yli 55 %, mutta edellä mainittu lahjoitus huomioiden kulujen toteuma on noin 50% (6 kk kohdalla tasaisen kertymään pohjautuva talousarvion toteuma% on 50). Alkuvuoteen painottui lisäksi Brysseliin suuntautunut Länsi-Suomen liittojen vierailu kustannuksineen sekä eläköitymisistä johtuvat kohonneet henkilöstömenot. Henkilöstömenot tulevat hieman ylittymään palkankorotuksista ja edellä mainitusta eläköitymisestä johtuen, mutta palvelujen ostoissa arvioidaan tulevat jonkin verran säästöä. Pandemian väistyttyä etäosallistuminen niin kokouksiin, koulutuksiin kuin työtapaamisiin on vähentynyt, joka näkyy myös kohonneina kustannuksina, mutta toiminnan kannalta toisaalta hyödyllisenä. Muiden toimintakulujen toteuma on myös hieman yli budjetin tasaisen kertymän (53%) johtuen Teljäntorin korotetuista vastikkeista, mutta korotus kompensoituu muissa toimintatuotoissa.

Satakuntaliiton toiminta yhteensä	2023 TOT 6kk	2022 TOT 6kk	TA 2023	TA Tot. %	TP_ed vuosi	Ennuste*
Toimintatuotot	1 359 080	1 320 684	2 913 156	47 %	3 644 132	2 913 156
Myyntituotot	1 201 393	1 195 005	2 390 000	50 %	2 396 401	2 390 000
Tuet ja avustukset	60 242	31 618	390 550	15 %	1 116 295	390 550
Muut toimintatuotot	97 445	94 061	132 606	73 %	131 436	132 606
Toimintakulut	-1 764 748	-1 513 941	-3 219 156	55 %	-3 599 003	-3 219 156
Henkilöstökulut	-1 017 578	-1 048 978	-1 954 431	52 %	-2 436 988	-1 994 431
Palvelujen ostot	-290 877	-293 796	-665 195	44 %	-826 025	-625 195
Aineet, tarvikkeet	-14 351	-12 739	-28 421	50 %	-45 590	-28 421
Avustukset	-300 000		-303 400	99 %		-303 400
Muut toimintakulut	-141 942	-158 427	-267 710	53 %	-290 401	-267 710
Toimintakate	-405 668	-193 257	-306 000	133 %	45 129	-306 000
Rahoitustuotot/kulut	7 361	1 626	6 000	123 %	-334	6 000
Vuosikate	-398 308	-191 631	-300 000	133 %	44 796	-300 000